

HET BESTE VAN HAMBURG IN 6 ROUTES

ROUTE 1 > ALTSTADT, NEUSTADT & ST. GEORG p. 18

In het hart van Hamburg vind je statige gebouwen, luxe winkels en restaurants, het Alstermeer, de grote musea en een levendige gayscene vol gezellige restaurantjes.

ROUTE 2 > HAFENCITY & SPEICHERSTADT p. 38

De ultramoderne HafenCity en de historische Speicherstadt hebben het allebei: water, wandelkades, een urban-maritieme sfeer én indrukwekkende architectuur.

ROUTE 3 > SCHANZENVIERTEL, KAROLINENVIERTEL & ROTHERBAUM p. 58

Het Schanzenviertel is hip en bruisend! Het alternatieve en linkse karakter is hier sterk voelbaar. Winkelen doe je in het Karolinenviertel. Rotherbaum is de Joodse wijk, met de universiteit.

ROUTE 4 > EIMSBÜTTEL, EPPENDORF, HARVESTEHUDE & WINTERHUDE p. 78

Hier vind je de chique maar hippe woonwijken. Dit zijn geen typische toeristenbuurten, maar wel erg leuk. Het wemelt er van de bijzondere boetiekjes en fijne cafés.

ROUTE 5 > ALTONA & OTTENSEN p. 98

Altona heeft de Elbe, de Fischmarkt, vele visrestaurants en het Altonaer Balkon met grandioos uitzicht. Ontdek in het creatieve Ottensen unieke winkeltjes en hippe bars.

ROUTE 6 > ST. PAULI p. 118

Dit is de wijk van het wilde nachtleven op de beruchte Reeperbahn. Deze oude zeemannsbuurt aan de Elbe is alternatief, politiek geëngageerd en creatief.

TIME TO MOMO IN HAMBURG

Stap je hotel uit en loop regelrecht naar de leukste wijken van de stad. Op weg naar nieuwe restaurantjes, de beste koffie en dat lokaal gebrouwen biertje. Bij **time to momo** delen onze lokale auteurs uit liefde voor hún stad alleen de echte highlights met je. Zo sla je de drukke dertien-in-een-dozijn-winkelstraten over en wandel je, terwijl je onderweg een bezienswaardigheid meepikt, naar de leukste adressen waar de locals zelf graag komen. Geniet van elke seconde en haal alles uit je stedentrip.

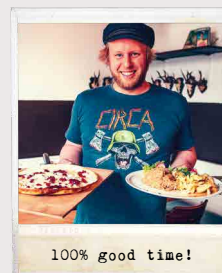
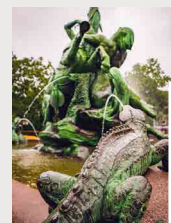
NAAR HAMBURG!

Jij gaat Hamburg ontdekken! Deze stad heeft het allemaal: van alternatieve wijken met vintagewinkeltes en markten tot chique wijken met luxe klassiekers en conceptstores. Van hippe plekjes om te eten, tot restaurants met gerechten van over de hele wereld of traditionele zeemanskroegen. Van historische gebouwen zoals het Rathaus tot het ultramoderne HafenCity met de Elbphilharmonie. Daartussenin vind je het rauwe en met graffitikunst beklede St. Pauli waar alles samenkomt. En dan zijn er nog de parken, het Alstermeer midden in de stad, een haven waar het leven altijd doorgaat, interessante musea en de vele bars waar je danst tot de zon opkomt. Wat wij zo leuk vinden aan Hamburg, is dat in elke wijk een heel eigen sfeer hangt. Wij laten je zien waar je de leukste adressen kunt vinden.

time to momo laat je lekker wandelen, in je eigen tempo de stad ontdekken en de local lifestyle beleven. Zonder dat je je hoeft voor te bereiden. We leiden je met onze routes langs de favoriete restaurants, cafeetjes, musea, galeries, winkels en bezienswaardigheden: langs de plekken in onze stad waar we zelf graag komen en een leuke tijd hebben. Dus misschien kom je ons wel tegen.

Geen van de adressen die we beschrijven heeft voor vermelding betaald, niet voor de tekst en niet voor de foto's. Alle teksten zijn geschreven door een onafhankelijke redactie. En dat geldt niet alleen voor de adressen in deze gids, maar ook voor de informatie in onze **time to momo app** en alle nieuwste tips, themaroutes, wijkinformatie, blogs en selectie van de leukste hotels op www.timetomomo.com.

Best tips ever!

LOCAL
EVA RIKKERS

STAD
HAMBURG

WERK & BEZIGHEDEN
INGENIEUR &
TEKSTSCHRIJVER

Voor Eva heeft Hamburg het allemaal. Je vindt haar in het park Planten en Blomen met een

goed boek, in de zomer kanoënd op de Alster of struinend door het hippe Schanze en het Karolinenviertel. Ze start haar dag graag bij Café Johanna, en wandelt daarna langs de Elbe om schepen te kijken. De dag sluit ze af met een vers visje of een Currywurst.

PRAKTISCH

Met de zes routes in deze gids kun je te voet of met de fiets in je eigen tempo de leukste wijken van Hamburg ontdekken. De routes leiden je langs musea en bezienswaardigheden, maar laten je vooral ook zien waar je lekker kunt eten en drinken, shoppen, genieten en leuke dingen kunt doen. Op de overzichtskaart voor in de gids kun je zien door welke delen van de stad de routes lopen.

Elke route is duidelijk weergegeven op een gedetailleerde plattegrond aan het begin van het betreffende hoofdstuk. Ook alle adressen zijn op deze kaart terug te vinden. Aan de kleur van de bolletjes kun je zien om wat voor soort adres het gaat (zie de legenda onder aan deze pagina). Verderop in het hoofdstuk wordt elk adres steeds uitgebreid beschreven. Zonder de genoemde adressen uitgebreid te bezoeken, duurt één route maximaal drie uur. De afstand in kilometers vind je boven de routebeschrijving.

PRIJSINDICATIE

Om je een idee te geven van de prijzen in restaurants, vind je bij hun adresgegevens steeds een prijsindicatie. Tenzij anders vermeld, is het bedrag de gemiddelde prijs van een hoofdgerecht. De entreprijzen van bezienswaardigheden zijn de reguliere tarieven, eventuele gereduceerde tarieven noemen we niet.

GEWOONTES IN HAMBURG

Moin moin! Deze begroeting kan de hele dag en zul je vaak horen als je ergens binnenstapt. Het is *Plattdeutsch*, een Noord-Duits dialect dat veel lijkt op het dialect dat in het noorden en oosten van Nederland wordt gesproken. Niet veel Hamburgers spreken het volledige dialect, de meeste gebruiken wat losse woorden.

Hamburgers zijn echte bourgondiërs en houden van uit eten gaan, het liefst iedere dag én de hele dag door. De meeste cafés bieden *Frühstück* (ontbijt) aan, maar populair is het brunchen, ook door de week. Hierbij schuifel je, meestal van 9.00 tot 14.00 uur, langs een buffet en kun je zo veel eten als je wilt. De kwaliteit is eigenlijk altijd goed, maar de prijzen verschillen nogal (5 euro - 15 euro). Kinderen tot 6 jaar ontbijten en brunchen vaak gratis mee. Van 12.00 tot 15.00 uur zijn veel restaurants geopend voor de *Mittagstisch* (lunch), die vaak vele malen goedkoper is dan de avondkaart. Van 15.00 tot 18.00 uur is het tijd voor *Kaffee & Kuchen* (koffie met gebak). Dan stromen cafés, restaurants en taartwinkels vol met taartliefhebbers. 's Avonds kun je terecht bij internationale restaurants, maar je merkt aan de meeste menukaarten dat Hamburg trots is op zijn Noord-Duitse keuken. De hipste restaurants laten zich steeds meer inspireren door oude zee-mansgerechten en schotelen je hun versie voor van bijvoorbeeld een traditionele *Labskaus* (puree van aardappel, pekelvlees, ui en rode bieten, met haring en ei).

Kijk niet gek op als de bediening vraagt of je *getrennt* (apart) wilt betalen. Dat is namelijk heel gebruikelijk als je geen stelletje of met een groepje bent.

LEGENDA

<ul style="list-style-type: none"> ● >> BEZIENSWAARDIGHEDEN ● >> ETEN & DRINKEN 	<ul style="list-style-type: none"> ● >> SHOPPEN ● >> LEUK OMTE DOEN
--	---

Fooi geven is niet verplicht, maar wordt wel gewaardeerd.

De restaurants en eetcafés in Hamburg zijn inmiddels allemaal rookvrij, hetzelfde geldt voor koffiecafés, grote clubs en cocktailbars. In kleinere clubs en cafés kan er nog worden gerookt, een paar uitzonderingen daargelaten.

Veel cafés en restaurants hebben geen vaste sluitingstijd, maar een 'open end'. Bij adressen in de gids waarvoor dit geldt, staat daarom alleen het tijdstip waarop het etablissement de deuren opent. Winkels zijn van maandag tot en met vrijdag tot ongeveer 19.00 uur open, in het centrum tot 20.00 uur. Op zaterdag sluiten de meeste rond 16.00 uur. Op zondag zijn alle winkels en supermarkten gesloten. Toch iets nodig? Probeer het dan op de (grotere) treinstations. Musea zijn vaak wel op zondag open, maar op maandag gesloten.

Je zult het vast merken als je onderweg bent, op de fiets of lopend: mensen wachten geduldig totdat het stoplicht op groen staat, ook wanneer er niemand te bekennen is. Dit is onderdeel van de normen en waarden van Duitsers; je geeft het goede voorbeeld. En nog belangrijker: je speelt op safe. Goed om in je achterhoofd te houden dat ze er dus niet op voorbereid zijn als er toch wel iemand door rood loopt of fietst.

FESTIVALS & EVENEMENTEN

Vooral in de zomermaanden zijn er veel film-, kunst- en muziekfestivals op bijzondere plekken. Voor een overzicht van alle activiteiten in de stad raadpleeg je www.hamburg.de/strassenfest. Hier volgt een kleine selectie:

Tanz in den Mai - 30 april

Vroeger werden op 30 april boze geesten verjaagd, nu gaat de hele stad los in de clubs en danst de maand mei in. De dag erna is immers Dag van de Arbeid, een vrije dag in heel Duitsland.

Hafengeburtstag - mei (www.hamburg.de/hafengeburtstag)

Het grootste havenfeest ter wereld. In het tweede weekend van mei wordt drie dagen lang gefeest met liveoptredens langs het water, de botenparade en een groots vuurwerk.

ELBJAZZ Festival - mei (www.elbjazz.de)

Driedaags internationaal jazzfestival. Eind mei staan tien podia op prachtige en surrealistische plekken in en om de haven van Hamburg.

Japanisches Kirschblütenfest - mei

(www.hamburg.de/kirschbluetenfest-hamburg)

Tijdens dit 'kersenbloesemfeest' eind mei wordt naar Japanse traditie het begin van de lente gevierd. Met indrukwekkend vuurwerk aan het Alstermeer.

Weihnachtsmarkt - november-december (www.hamburg.de/weihnachtsmarkt)

Vanaf eind november tot aan Kerstmis staan overal in het centrum kerstmarkten, waar je glühwein drinkt en kerstinkopen doet. De grootste is op de Rathausmarkt, de chicste op de Jungfernstieg en de meest knusse op de Gänsemarkt.

NATIONALE FEESTDAGEN

In de regel zijn op feestdagen alle winkels dicht en de openingstijden van bezienswaardigheden kunnen afwijken. Naast de variabele religieuze feestdagen Goede Vrijdag, Pasen, Hemelvaartsdag, Pinksteren en Kerstmis, kent Hamburg de volgende feestdagen:

1 januari > Nieuwjaarsdag

1 mei > Dag van de Arbeid (vermijd 's avonds het Schanzenviertel in verband met de jaarlijkse rellen)

3 oktober > Dag van de Duitse eenheid

31 oktober > Hervormingsdag

HEB JE NOGTIPS?

We hebben deze gids zo zorgvuldig mogelijk samengesteld. Het aanbod van winkels en restaurants wisselt in Hamburg echter regelmatig. We houden de routes en adresgegevens zoveel mogelijk up-to-date en als je onze time to momo app, die bij deze gids hoort, downloadt, dan heb je altijd de meest recente informatie bij je. Ook deze gedrukte gids proberen we zo vaak mogelijk te herzien. Mocht je desondanks een adres niet meer kunnen vinden of heb je andere opmerkingen of tips voor deze gids, laat het ons dan weten. Mailen kan naar info@momedia.nl, maar je kunt ook een reactie achterlaten op www.timetomomo.com of op onze Facebookpagina.

